

Galluogwyr Busnes Craidd

Yn ogystal â'r blaenoriaethau thematig a'r blaenoriaethau gwasanaeth a nodwyd, ceir amrywiaeth o alluogwyr busnes craidd sy'n sail i swyddogaethau dyddiol y Cyngor a'n gwasanaethau. Nodir sawl un yn yr adran hon; fodd bynnag mae TGCh, Marchnata a'r Cyfryngau, Cyllid, Rheoli Pobl, Polisi a Pherfformiad, Ystadau a Rheoli Asedau a Chymorth Busnes wedi'u plethu o fewn y cynnwys yn amcanion llesiant 1-4 uchod.

Cyfreithiol

- Rydym wedi sicrhau cyfreithlondeb a chywirdeb wrth wneud penderfyniadau'r Cyngor.
- Rydym yn gweithio o fewn fframwaith statudol sy'n llywodraethu pethau megis sut y cynhelir cyfarfodydd, sut y gwneir penderfyniadau a'r ddeddfwriaeth y tu ôl i bob penderfyniad sydd angen ei wneud.
- Rydym yn ceisio gwneud cymaint ag y gallwn o'r gwaith cyfreithiol sydd ei angen gan y Cyngor yn fewnol, er y bydd yna adegau pryd y bydd angen i ni anfon gwaith at gyfreithwyr allanol.
- Rhai o'r meysydd ffocws allweddol yn ystod 2023/24 oedd cefnogi gwaith y Tîm Adfywio mewn perthynas â'r Gronfa Ffyniant Gyffredin, ein cydweithwyr Tai wrth ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd, chwarae rhan allweddol yn y Prosiect Adfer Dyledion, cynghori ar gyflwyniadau'r Cyngor i'r ymchwiliad COVID-19 Cenedlaethol a gweithredu newidiadau i weithdrefnau llysoedd mewn achosion amddiffyn plant.
- Mae'r ystod o waith cyfreithiol a wneir nid yn unig yn cynnwys achosion llys a thribiwnlysoedd, ond hefyd cynghori pwyllgorau'r Cyngor, drafftio dogfennaeth gyfreithiol a rhoi cyngor cyfreithiol.

Cynllunio

- Penderfynwyd ar 87.5% (1,202 / 1,373) o geisiadau cynllunio ar amser yn ystod 2023/24, mae hwn yn ostyngiad bach ar ganran y llynedd o 89%.
- O'r 27 o apeliadau cynllunio a gafwyd yn ystod 2023/24, cafodd 19 eu diystyru (70.4%). Mae hwn yn welliant ar ffigur y flwyddyn flaenorol o 66.7%, ac yn uwch na Fframwaith Perfformiad Llywodraeth Cymru ar gyfer 'Da' sef 66%.
- Cwblhawyd 22 o'r 33 o geisiadau cynllunio mawr y penderfynwyd arnynt yn y flwyddyn yn yr amser gofynnol, i roi canlyniad o 69.7%, sydd yn is na'r targed (80%) ac yn waeth na'r llynedd (72.4%), ond fe wnaeth penderfynu ar 10 hen achos effeithio ar y canlyniad cyffredinol. Dylid nodi mai 60% yw'r sgôr mae Llywodraeth Cymru yn ei hystyried fel 'Da'.
- Mae nifer cyfartalog y diwrnodau a gymerir i gymryd camau gorfodi cynllunio cadarnhaol wedi cynyddu'n sylweddol yn ystod 2023/24 i 306 o ddiwrnodau (211 o ddiwrnodau'r flwyddyn flaenorol), mae hyn yn bennaf oherwydd canolbwyntio ar yr achosion sydd wedi ôl-gronni. Fodd bynnag, wrth i'r achosion hanesyddol hyn gau, maent yn parhau i ogwyddo'r diwrnodau cyfartalog.
- Gwnaeth ein perfformiad Gorfodi Cynllunio wella'n sylweddol wrth i'r achosion gorfodi cynllunio yr ymchwiliwyd iddynt o fewn 84 diwrnod fynd o 68.8% yn 2022/23 i 84.3% yn 2023/24.
- Derbyniwyd Sgôr Sicrwydd o 'Uchel' yn ystod arolygiad Archwilio Mewnol ar Orfodi Cynllunio i sicrhau bod y systemau a'r gweithdrefnau sydd ar waith ar gyfer Gorfodi Cynllunio yn gadarn.

Caffael

- Rydym yn gwario dros £376 miliwn y flwyddyn ar nwyddau, gwaith a gwasanaethau, a chaiff hyn effaith fawr ar ansawdd bywyd y gymuned. Mae'n hanfodol bod gennym yr ymagwedd strategol at gaffael er mwyn sicrhau bod nwyddau, gwaith, a gwasanaethau yn cael eu caffael mor effeithlon ac effeithiol â phosibl.
- O dan y Ddeddf Gaffael newydd (2023), o fis Hydref 2024, mae'n ofynnol i'r Cyngor gyhoeddi cyfres o dendrau wedi'u cynllunio dros £2m (rhaid cyhoeddi'r gyfres gyntaf hon 1 Ebrill 2025 - o fewn 56 diwrnod i'r dyddiad cau hwnnw). Bydd yr Uned Gaffael yn parhau i weithio gydag adrannau i sicrhau bod pob tendr dros y gwerth hwn yn barod erbyn y dyddiad cau hwn.
- Cynhaliwyd amrywiaeth o fentrau a digwyddiadau ymgysylltu â chyflenwyr yn 2023-24 i ddarparu ar gyfer rhaglen o ymarferion tendro. Mae'r Fframwaith Gwaith Proffesiynol £160m yn enghraifft o dendr a fabwysiadodd amrywiaeth eang o fentrau ymgysylltu â chyflenwyr, i ddenu contractwyr lleol i dendro, i hyrwyddo'r gofynion tendro ac i wella'r tendrau a gyflwynir drwy gynnig cymorth tendro.
- Yn 2023/24 fe wnaethom helpu Rhaglen Seilwaith Digidol Bargaen Ddinesig Bae Abertawe i benodi darparwr ar gyfer dylunio, adeiladu a gweithredu rhwydwaith ffibr tywyll sy'n cysylltu safleoedd allweddol o fewn Rhaglen Lleodd Cysylltiedig Bargaen Ddinesig Bae Abertawe (SBCD), er mwyn hwyluso a buddsoddi mewn darparu cysylltedd gigabit-alluog a seilwaith cysylltiedig i safleoedd strategol allweddol a thwf economaidd ar draws y Rhanbarth. Mae'r tendr wedi'i ddyfarnu i Virgin Media ac mae contractau'n cael eu cyfnewid ar y pryd. Rydym hefyd yn gweithio gyda Thîm Seilwaith Bargaen Ddinesig Bae Abertawe i gefnogi cyflwyno Ffibr Tywyll 2 (£4m) a'r Prosiect Mewnlenni Gwledig (£6m) sy'n anelu at ddod â band eang cyflym iawn i ardaloedd gwledig anodd eu cyrraedd.
- Rydym yn gweithio gydag adrannau i ymgorffori ffyrdd o leihau effaith carbon nwyddau, gwaith neu wasanaethau a gaffaelir. Cwblheir Asesiad Risg Cynaliadwy (SRA) ar gyfer pob tendr sydd werth dros £25k (yn unol â'n Rheolau Caffael Contract) sy'n helpu i nodi cyfleoedd i gynnwys camau gweithredu yn y tendr i wella cynaliadwyedd.

Archwiliad Mewnol

- Mae Archwilio Mewnol yn weithgaredd sicrwydd ac ymgynghori annibynnol a gwrthrychol, sydd â'r nod o ychwanegu gwerth a gwella gweithrediadau sefydliad.
- Cwblhawyd 89% o'r Archwiliadau Mewnol a gynlluniwyd yn ystod 2023/24. Er gwaethaf rhai cyfyngiadau ar adnoddau, aeth y Cynllun Archwilio rhagddo'n hwylus iawn drwy gydol y flwyddyn, a chafodd y 30 o adroddiadau terfynol eu cyhoeddi o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn yr ymatebion rheoli.
- Cynhaliwyd adolygiad o'n gwasanaeth Archwilio Mewnol gan asesydd allanol ar gyfer Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus yn ystod 2023/24, a ddaeth i'r casgliad bod y gwasanaeth yn cydymffurfio â'r safonau.
- Mae Archwilio Mewnol yn adrodd i Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio'r Cyngor, gan ddarparu diweddariadau cynnydd rheolaidd, gyda phob Adroddiad Archwilio Mewnol yn cael ei ddarparu i Gadeirydd ac Is-gadeirydd y Pwyllgor.
- Mae gennym Raglen Sicrhau Ansawdd a Gwelliant ar waith, sy'n helpu i hybu effeithlonrwydd a gwelliant. Mae rhannu gwybodaeth a chanolfannau cymorth wedi'u croesawu gan weithgorau mewnol o fewn y Cyngor, ac yn allanol drwy gysylltu â thimau Archwilio Mewnol awdurdodau cyfagos a grŵp Prif Archwilwyr Mewnol Cymru.

Gwasanaethau Democrataidd

- Mae'r Gwasanaethau Democrataidd yn rheoli proses gwneud penderfyniadau'r Cyngor. Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn cyflwyno sut mae'r Cyngor yn gweithredu, sut y gwneir penderfyniadau, a'r gweithdrefnau a ddilynir i sicrhau bod y rhain yn effeithlon, yn dryloyw ac yn atebol i bobl leol. Mae rhai o'r prosesau hyn yn gyfreithiol ofynnol, tra bo eraill yn fater o ddewis i'r Cyngor.
- Derbyniwyd 3,099 o ymholiadau gan aelodau yn ystod 2023/24, sef gostyngiad o 21% ar y flwyddyn flaenorol (4,365). Ymatebwyd i dros 76% o fewn 7 diwrnod gwaith, gwelliant o gymharu â'r flwyddyn flaenorol (73%).
- Roedd y gwasanaeth yn allweddol wrth gyflawni argymhellion yr Adolygiad o Ymholiadau Aelodau a gweithredu'r Porth Aelodau Ar-lein newydd a lansiwyd ym mis Chwefror 2024, ac yn darparu llwyfan newydd a gwell i aelodau fewngofnodi a monitro ceisiadau gwasanaeth ac ymholiadau gan Gynghorwyr.
- Mae'r gwasanaeth yn parhau i weinyddu trefniadau cydweithio ar gyfer Cyd-bwyllgor Llywodraethu Partneriaeth Pensiwn Cymru, Panel Heddlu a Throsedd Dyfed-Powys, a Partneriaeth. Mae hefyd yn gyfrifol am weinyddu Grŵp Llywodraethu Llesiant Delta a Bwrdd Cyfranddalwyr CWM.

Y Gwasanaethau Etholiadol a Chofrestru Sifil

- Mae ein gwasanaethau etholiadol yn seiliedig ar fframwaith cyfreithiol sy'n pennu sut y caiff etholiadau eu cynnal. Mae'n pennu pwy sy'n cael pleidleisio a'r gwahanol ffyrdd y gallant fwrw eu pleidlais a dweud eu dweud. Mae gennym DîmProsiect Etholiad cryf sy'n ein helpu i gynnal etholiadau diogel, tryloyw ac agored.
- Rydym yn parhau i weinyddu pob math o etholiadau (etholiadau wedi'u trefnu neu etholiadau snap), ac mae cyflwyno'r Modern Democracy app yn sicrhau cywirdeb o ran cyfrifon y papurau pleidleisio.
- Fe wnaethom barhau i weithio i gymharu data ein cofnodion â chofnodion y Dreth Gyngor, Budd-daliadau Tai, y Gyflogres ac Addysg i sicrhau bod y Gofrestr Etholiadol yn gyfredol. Ni fydd un o'r ychydig Awdurdodau yng Nghymru a fydd yn cymryd rhan mewn Peilot Cofrestru Awtomatig a fydd yn dechrau yn hydref 2024.
- Dechreuom adolygiad statudol o'n Dosbarthau Pleidleisio a'n Mannau Pleidleisio, a'r nod yw sicrhau bod gennym y cyfleusterau pleidleisio cywir ym mhob adran etholiadol, gan ystyried datblygiadau newydd a chwilio am leoliadau eraill sydd â mynediad addas i bobl anabl.
- Mae gan Wasanaeth Cofrestru'r Cyngor y swyddogaeth statudol o ddarparu gwasanaeth ymatebol i'r cyhoedd ar gyfer cofrestru genedigaethau, marw-enedigaethau, marwolaethau; hysbysiadau priodas a phartneriaeth sifil a seremonïau dilynol; llunio dogfennaeth gyfreithiol a chymeradwyo safleoedd ar gyfer priodasau a phartneriaethau; mae hefyd yn gyfrifol am seremonïau dinasyddiaeth. Mae'r Gwasanaeth yn cynnig amrywiaeth o seremonïau anstatudol ac mae hefyd yn darparu, ar gais, y gwasanaeth 'Dywedwch Wrthym Unwaith' ar ran yr Adran Gwaith a Phensiynau.
- Cynhaliwyd 15 o Seremonïau Dinasyddiaeth yn ystod 2023/24, a chawsant i gyd eu cwblhau o fewn 60 diwrnod i wahoddiad y Swyddfa Gartref, roedd y rhain yn cynnwys 76 o Oedolion a 9 o blant, o gymharu â 50 o oedolion a 4 o blant yn ystod 2022/23.
- Cofnodwyd 2,461 o gofrestriadau genedigaethau yn ystod 2023/24, sy'n gynydd ar 2,395 yn 2022/23 a chofnodwyd 2,447 o gofrestriadau marwolaethau, sydd yn is na'r 2,721 yn 2022/23.
- Mae nifer y priodasau a phartneriaethau sifil wedi gostwng o 800 yn 2022/23 i 706 yn 2023/24, er taw gostyngiad o 13% mewn priodasau ydyw a chynnydd o 44% mewn partneriaethau sifil.

Rheoli Risg

- Cwblhawyd 94% o'r ymatebion i llythyrau hawliad o fewn 6 diwrnod gwaith ar ôl iddynt ddod i law'r Is-adran Rheoli Risg yn ystod 2023/24, ac roedd hyn yn cynnwys cyflwyno llythyr cydnabod i'r hawlydd / cynrychiolydd cyfreithiol yr hawlydd, ac atgyfeirio'r hawliad at yswiriwr priodol.
- Buddsoddodd y Grŵp Llywio Rheoli Risg £250k yn ystod 2023/24 i leihau'r perygl o hawliadau neu achosion cyfreithiol drud, gan gymryd camau megis hyfforddi gyrwyr, penodi swyddog dros dro ar gyfer Prosiect Adolygu Iechyd - Rheoli Contractau, ac ariannu ffensys diogelwch yn rhai o ysgolion y sir.
- Caiff Data o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol ei adrodd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio bob chwe mis yn dilyn adolygiad deufisol ac asesiad beirniadol o'r risgiau gan y Tîm Rheoli Corfforaethol.
- Mae Cynllun Gweithredu Rheoli Risg ar gyfer Gwella ar waith, sy'n monitro'r cynnydd mewn perthynas ag argymhellion Archwilio Cymru, Archwilio Mewnol, a'r Bwrdd Trawsnewid.